

Stalde om. Det andet er kun et Tankeeksperiment, den sunde Fornuft strider i den Grad imod det, at man faktisk ikke kan gøre det. Men, som sagt, gøre vi det paa samme Maade i Nyborg, som det vilde blive i Odense, er det sagt mig fra kompetente og anerkendt dygtige Haandværkeres Side, at de vilde paatage sig at gøre det akkurat lige saa billigt som i Odense, ja maaske billigere.

Saa forstaa de Herrer, hvorledes den Tanke opstod hos mig: Lad mig hellere se, hvad en ny Anstalt vil koste, og jeg tager fat derpaa. Saa kommer der til mig fra Nyborg en Murermester, om hvem jeg i Forvejen vidste, at han er en dygtig og anerkendt Haandværker, anerkendt af alle sine Standsfæller. Jeg kendte ham fra, at han var valgt af sine Standsfæller, samtlige Arbejdsgivere i Danmark, til at repræsentere dem som Dommer i den faste Voldgiftsret; jeg kendte ham ikke videre personlig; fordi jeg kun en Gang selv er mødt som Dommer i den faste Voldgiftsret, men jeg vidste, at det var en Mand, som nød Anseelse blandt sine Kaldsfæller, og de Oplysninger, jeg indhentede, gik ud paa, at han var en fuldt ud dygtig og som saadan anerkendt Murermester. Saa spurgte jeg da ham — vi havde i Ministeriet liggende Tegninger fra tidligere Tid — om han vilde udregne, hvad et Fængsel i Nyborg vilde koste at bygge. Vi have haft mange Beregninger efter forskellige Antal af Fanger, han foretog forskellige Overvejelser, og vi havde mange Gange Konferencer. Det sidste Møde, jeg havde med ham, husker jeg, var her i Rigsdagen, hvor jeg sagde til ham: Tegningerne kunne jo blive forandrede paa mange Punkter, men nu har De altsaa regnet efter disse Tegninger; sig mig nu bestemt, og saaledes at jeg kan stole paa, at De vil staa ved det og ikke narre mig bagefter: Kan De nu give mig et Tilbud? Saa opgav han mig, at et Fængsel til 150 Fanger, komplet færdigt og med tredobbelte Boliger, tror jeg, til Funktionærerne, vilde koste 660,000 Kr. Hvad et Fængsel til 220 Fanger vilde koste, kom meget an paa Konstruktionen, men om det sagde han: Mellem 800,000 og 900,000 Kr. er jeg sikker paa, at vi kunne opføre det for.

Da jeg nu skulde gøre disse Beregninger efter de indkomne Tegninger, regnede jeg med den højeste Pris, Murermesteren havde opgivet, nemlig 900,000 Kr. Dertil lagde jeg de Ting, der ikke vare inkluderede i hans Tilbud. Jeg tog ligeledes den højeste Pris, der var opgivet fra Arkitek-

tens Side, den højeste Pris for Arkitekt-honoraret — jeg syntes, det var betydeligt for stort — den højeste Beregning af, hvad Sygehuset vilde koste, og endvidere de 10,000 Kr. til Kommissionen og ligeledes Inventaret. Vi tog det alt sammen til højeste Pris, og vi kom derved til et Beløb, der var betydeligt lavere end 1,200,000 Kr., men for at have noget at løbe paa, satte jeg det til 1,200,000 Kr. Som jeg sagde ved Forelæggelsen, vilde det naturligvis være meget behageligt for mig at sætte Summen højere, thi det er ikke min Hensigt at søge at faa Lovforslaget igennem ved nu at nævne et Beløb, som bagefter viser sig ikke at strække til. Hvis jeg troede, at det vilde koste mere, vilde jeg selvfølgelig sige det nu. Jeg vilde ikke have nogen Fornøjelse af nu at sætte Summen lavere og saa bagefter møde Angreb, fordi den var sat for lavt. Jeg satte Beløbet til 1,200,000 Kr., fordi jeg ved, at der altid kan komme ekstra Ting til. Det er altsaa ikke et Tal, som er fremkommet ved, at jeg vilkaarlig reducerede, hvad Arkitekten havde opgivet, eller at jeg flot sagde: Det maa ikke koste mere end 1,200,000 Kr. Nej, det er efter Konference med en anerkendt dygtig Haandværker og ved at tage den højeste Pris for alt, hvad der er opgivet mig, at Summen af Fængselsdirektøren og mig i Forening er sat til det nævnte Beløb. Maaske vil det gaa mig, som det er gaaet saa mange Ministre før mig, at jeg bliver skuffet, at Foranstaltningen bliver dyrere, men det kan ogsaa være, det lykkes at gennemføre Sagen for den nævnte Pris.

Men jeg vilde ikke sætte Prisen højere, thi jeg ved, at sætter man den for højt, er det endnu vanskeligere at komme ned. Og fordi jeg altsaa har grundet Haab om at være paa den rigtige Side og ikke kan skaffe større Sikkerhed, end jeg her har nævnt, har jeg ansat Beløbet, som sket er. Det eventuelle Udvalg vil kunne faa de samme Folk at forhandle med, som jeg har haft. Jeg ved ikke, om det kan gøres grundigere, end det er gjort fra min Side. For at de 750,000 Kr. ville slaa til i Odense, kan der lige saa lidt gives nogen Garanti, som for at de 1,200,000 Kr. ville slaa til i Nyborg. Jeg har endog mindre Sikkerhed med Hensyn til Omdannelsen i Odense end med Hensyn til det her foreslaaede, idet jeg der kun har Arkitektens Beregning, men ikke Tilbud fra nogen Haandværker. Man maa ogsaa erindre, at Anstalten i Odense,